

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2021

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	4
Wabo	4
Planschade	4
Waterwet	5
Sociale zekerheid overig	6
TOZO, NOW, TOFA	6
Bestuursrecht overig	8
Arbeidstijdenwet	8
Subsidie	10
Wet Bibob	12
Wet op de kansspelen	13
Vreemdelingenrecht	14
Medisch advies	14
Richtlijnen en verordeningen	15
Toezicht en vrijheidsontneming	15
Vreemdelingenbewaring	17
Procesrecht	20

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook – direct en / of indirect – ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2021, 128

ABRS, 17-02-2021, 201909204/1/R2

college van burgemeester en wethouders van Son en Breugel.

Awb 6:7

BEROEPSTERMIJN. Termijnoverschrijding. Het ontbreken van de beroepstermijn in de rechtsmiddelenclausule leidt niet tot verschoonbaarheid omdat deze termijn duidelijk blijkt uit de motivering van het besluit, die als bijlage bij het besluit op bezwaar is gevoegd.

Besluit waarbij het college een omgevingsvergunning heeft verleend voor het vestigen van een kringloopwinkel in een pand. [...]

2. De rechtbank heeft het door Camtronics B.V. daartegen ingestelde beroep wegens niet verschoonbare termijnoverschrijding niet-ontvankelijk verklaard.

3. Camtronics B.V. betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is. [...]

3.1. Vaststaat dat de termijn voor het indienen van een beroepschrift liep tot en met 27 februari 2019 en dat het op 11 maart 2019 ingediende beroepschrift dus buiten de in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven termijn van zes weken is ingediend.

3.2. In de uitspraken van 21 september 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BT2131](#) en 6 augustus 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:2982](#), waarnaar ook Camtronics B.V. verwijst, heeft de Afdeling overwogen dat het ontbreken van een rechtsmiddelverwijzing bij een besluit in beginsel tot verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding leidt, mits de belanghebbende daarop een beroep doet, stellende dat de termijnoverschrijding daarvan het gevolg is. Dit beginsel lijdt uitzondering indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de belanghebbende tijdig wist dat hij binnen een bepaalde termijn bezwaar moest maken dan wel beroep of hoger beroep moest instellen. Van bekendheid met de termijn kan in ieder geval worden uitgegaan indien de belanghebbende voor afloop van de termijn al werd bijgestaan door een professionele rechtsbijstandverlener.

3.3. Het besluit op bezwaar bevat wel een rechtsmiddelenclausule. Daarin is namelijk vermeld: "Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Oost-Brabant, postbus 90125, 5200 MA te 's-Hertogenbosch." Deze rechtsmiddelenclausule is echter onvolledig, omdat de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld ontbreekt. Anders dan Camtronics B.V. heeft aangevoerd, leidt het ontbreken van deze termijn in haar geval niet tot verschoonbaarheid. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de beroepstermijn duidelijk uit de motivering van het besluit ("beschikking op bezwaarschrift") blijkt, die als bijlage bij het besluit op bezwaar is gevoegd. Daarin is onder punt 4 vermeld: "De termijn voor het indienen van een bezwaar of beroepschrift is zes weken. Dit volgt uit artikel 6:7 Awb. De termijn voor het indienen van een bezwaar vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt. Het bezwaarschrift is binnen de termijn ontvangen." De rechtbank heeft terecht overwogen dat Camtronics B.V., door deze passage, ervan op de hoogte was dat zij haar beroep binnen zes weken moest instellen. In het betoog van Camtronics B.V., dat uit het besluit op bezwaar noch uit de bijlage blijkt wanneer de beroepstermijn is aangevangen, heeft de rechtbank terecht geen aanleiding gezien voor het oordeel dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is. Het had, bij een eventuele onduidelijkheid over de ingangsdatum van de beroepstermijn, op de weg van Camtronics B.V. gelegen om bij het college te informeren wanneer de beroepstermijn ging lopen. Het betoog faalt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:331](#)

JnB 2021, 129

ABRS, 17-02-2021, 202003541/1/R4

college van burgemeester en wethouders van De Wolden, verweerder.

Awb 4:19 lid 1

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. Beroep van rechtswege. Gelet op artikel 4:19, eerste lid, van de Awb is i.c. van rechtswege beroep ontstaan tegen het besluit waarbij het college een beslissing heeft genomen op de ingebrekestelling van appellant, nu [appellant] tijdens de zitting dat besluit heeft betwist. Ook het eerst ter zitting betwisten van een dergelijk besluit leidt tot het ontstaan van een rechtsmiddel van rechtswege. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRs van 27 december 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BY7307](#), waar het eerst ter zitting betwisten van een bijkomende beschikking ingevolge een soortgelijke concentratiebepaling eveneens leidde tot een van rechtswege ontstaan (hoger) beroep.

[ECLI:NL:RVS:2021:334](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2021, 130

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 04-02-2021, UTR 20/4651 en UTR 21/230

burgemeester van Amersfoort, verweerder.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. EVENREDIGHEID. BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN.

Sluiting woning voor 3 maanden. Drugshandel door meerderjarige zoons. In dit geval is sluiting, hoewel in beginsel noodzakelijk, niettemin niet evenredig omdat verweerder niet aannemelijk heeft gemaakt dat eiseres wist of had kunnen weten dat er vanuit haar woning werd gehandeld in drugs. De voorzieningenrechter gaat er daarom vanuit dat eiseres geen wetenschap had of kon hebben van het gebruik van haar woning door haar zoons als uitvalsbasis voor hun drugshandel. Tegen die achtergrond zijn de gevolgen van een sluiting voor de toekomstige woonsituatie van eiseres zeer ingrijpend en onevenredig, omdat het aannemelijk is dat eiseres na sluiting het reële risico loopt dat zij in de toekomst geen passende sociale huurwoning kan krijgen. De voorzieningenrechter heeft zwaar gewicht toegekend aan de gevolgen van de woningsluiting omdat die een inmenging vormt in de rechten die in artikel 8 van het EVRM zijn neergelegd.

[ECLI:NL:RBMNE:2021:352](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Gelderland, 10-02-2021 (publ. 15-02-2021), AWB 19/5993, ([ECLI:NL:RBGEL:2021:613](#));
- Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 08-02-2021 (17-02-2021), SGR 21/270 en 21/271 ([ECLI:NL:RBDHA:2021:1135](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2021, 131

MK ABRS, 03-02-2021, 202001427/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Heerlen.

Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) 19 lid 2

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening 9.1.10

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 2.2, 2.5, 6.3

Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 1.5b

PLANSCHADE. SCHADEOORZAAK. PEILDATUM. Omgevingsvergunning verleend met gebruikmaking van een vrijstelling als bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de WRO. Gefaseerde vergunningverlening. NORMAAL MAATSCHAPPELIJK RISICO. De jurisprudentie waarin een uitzondering worden gemaakt op de regel dat het normaal maatschappelijk risico in mindering wordt gebracht per planologische maatregel, biedt onder omstandigheden bescherming bij een poging van de initiatiefnemer van het bouwproject of het college om door middel van een zogenoemde salamitactiek onder een planschadeclaim uit te komen.

[...] [Afwijzing] [...] aanvraag van [appellant] om een tegemoetkoming in planschade [...].

[...] 2. Bij besluit van 12 oktober 2004 heeft het college met toepassing van artikel 19, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (hierna: de WRO) vrijstelling verleend van het bestemmingsplan [...] voor het realiseren van twaalf bouwkavels aan [...]. Bij besluit van 2 oktober 2014 heeft het college, met gebruikmaking van die vrijstelling, omgevingsvergunning verleend, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo), voor het bouwen van een woning op kavel 9 van het bouwproject, en voor het maken van een uitweg, als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo. [...]

[...] 6.2. De op 12 oktober 2004 verleende vrijstelling als bedoeld in artikel 19, tweede lid, van de WRO wordt op grond van artikel 1.5b, eerste lid, van de Invoeringswet Wabo sinds de inwerkingtreding van de Wabo op 1 oktober 2010 gelijkgesteld met een beschikking met betrekking tot de eerste fase van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat laat onverlet dat met deze beschikking, gelet op artikel 2.5, achtste lid, van de Wabo, op zichzelf nog geen omgevingsvergunning in de zin van artikel 6.1, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wro is gegeven. Daarvoor is immers vereist dat het college

een beschikking met betrekking tot de tweede fase neemt. Deze gefaseerde verlening brengt met zich dat het bestuursorgaan twee afzonderlijke beschikkingen neemt op twee afzonderlijke aanvragen. De beschikkingen, waarbij positief is beslist op de aanvragen met betrekking tot de eerste en tweede fase, worden, als deze in werking zijn getreden, tezamen aangemerkt als een omgevingsvergunning. Uit artikel 6.3, eerste lid, van de Wabo volgt dat in dit geval de omgevingsvergunning in werking is getreden op 23 september 2015. Die dag wordt daarom in dit geval aangemerkt als de peildatum.

[...] 6.4. [appellant] vreest dat de betrokken projectontwikkelaar dan wel het college in de toekomst een zogenoemde salamitactiek zal toepassen, waarbij, bijvoorbeeld, steeds opnieuw voor het realiseren van één woning een aanvraag om verlening van een omgevingsvergunning wordt ingediend en daarop een besluit wordt genomen op basis van telkens weer dezelfde vrijstelling van 12 oktober 2004, thans beschikking met betrekking tot de eerste fase. Bij elke aanvraag om tegemoetkoming in planschade die hij dan zal indienen, wordt dan bij het maken van de planologische vergelijking alleen gekeken naar het effect van de omgevingsvergunning van deze ene woning en wordt het normale maatschappelijke risico tegengeworpen, waardoor de schade voor zijn rekening blijft. [appellant] vreest dat er dan nimmer een integrale beoordeling plaatsvindt van de schade die het gevolg is van het cumulatieve effect op zijn woongenot van twaalf nieuwe woningen.

6.5. De Afdeling wijst, in reactie hierop, op het volgende. Uit de jurisprudentie volgt dat voor iedere planologische maatregel een vergelijking wordt gemaakt met het daaraan voorafgaande planologische regime en dat in beginsel op elk schadebedrag, dat volgt uit die vergelijking, het normale maatschappelijke risico in mindering wordt gebracht. Op deze regel wordt echter een uitzondering gemaakt, ingeval de elkaar opvolgende planologische maatregelen zo nauw met elkaar verweven zijn, dat de voor- en nadelen die uit deze maatregelen voortvloeien moeten worden geacht voort te vloeien uit één en dezelfde maatregel. Vergelijk de overzichtsuitspraak van de Afdeling van 28 september 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:2583](#)) onder 5.15. Deze jurisprudentie biedt dus onder omstandigheden bescherming bij een poging van de initiatiefnemer van het bouwproject of het college om door middel van een zogenoemde salamitactiek onder een planschadeclaim uit te komen. Dit betekent concreet dat bij eventuele volgende omgevingsvergunningen voor het realiseren van woningen in het kader van hetzelfde project op basis van de vrijstelling van 12 oktober 2004 en eventuele daarop gebaseerde aanvragen om tegemoetkoming in planschade kan worden bezien of van deze nauwe verwevenheid sprake is. Als daarvan sprake is, dan ligt het in de rede om de planologische effecten van de verweven schadeveroorzakende besluiten in samenhang en cumulatief te beoordelen, zowel bij het vaststellen van de omvang van de schade als bij het vaststellen van de omvang van het normale maatschappelijke risico. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:218](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- Voorzieningenrechter ABRS, 15-02-2021 (publ. 17-02-2021), 202100153/2/R1 ([ECLI:NL:RVS:2021:296](#));
- MK ABRS, 17-02-2021, 202001611/1/R1 ([ECLI:NL:RVS:2021:316](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

TOZO, NOW, TOFA

JnB 2021, 132

Rechtbank Midden-Nederland, 28-01-2021 (publ. 15-02-2021), UTR 20/2704

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

NOW 1.0. 5, 10 lid 2, 10 lid 5

NOW 1.0. OVERGANG VAN ONDERNEMING. Verweerder heeft, gelet op de nul-aangifte voor L01 over januari 2020, terecht bepaald dat het voorschot op nihil is vastgesteld.

13. Eiseres verzoekt verweerder om alsnog over te gaan tot het verstrekken van een voorschot.

14. Verweerder brengt naar voren dat het voorschot in eerste instantie is geweigerd, omdat voor het loonheffingsnummer L02, waarvoor de aanvraag was gedaan, voor de peildatum geen loonaangifte is gedaan over januari 2020 en november 2019. Naar aanleiding van het bezwaar van eiseres heeft verweerder ook gekeken naar loonheffingsnummer L01. Voor dat loonheffingsnummer is op 12 februari 2020 loonaangifte voor januari 2020 gedaan. Dit was echter een nul-aangifte, waardoor het voorschot in bezwaar op nihil is vastgesteld.

15. De rechtbank volgt verweerder en zal hierna uitleggen waarom. Voor het loonheffingsnummer L02 is voor de peildatum geen loonaangifte gedaan over januari 2020 of november 2019. Als alleen naar dit loonheffingsnummer gekeken zou worden, zou verweerder op grond van artikel 5, onder c, van de NOW1.0 de subsidieverlening moeten weigeren. Voor loonheffingsnummer L01 zijn wel gegevens bekend. Voor januari 2020 was er namelijk een nul-aangifte gedaan voor dit loonheffingsnummer. Hieruit volgt dat verweerder terecht tot het oordeel is gekomen dat de weigeringsgrond uit artikel 5, onder c, van de NOW1.0 niet van toepassing is. Vervolgens heeft verweerder moeten beoordelen of eiseres ook in aanmerking komt voor een voorschot. Voor dit voorschot moet gekeken worden naar de loonsom over januari 2020, tenzij over die maand geen gegevens bekend waren bij verweerder. Alleen in dat geval wordt er gekeken naar november 2019. Uit de toelichting bij de NOW1.0 blijkt dat moet worden uitgegaan van de loongegevens die op de peildatum beschikbaar zijn in de polisadministratie van verweerder. Toegepast op deze zaak brengt dat met zich mee dat verweerder, gelet op de nul-aangifte voor L01 over januari 2020, terecht heeft bepaald dat het voorschot op nihil is vastgesteld. Verweerder hoefde daarom niet uit te gaan van de loongegevens van november 2019. Hoewel de rechtbank ziet dat het nadelig is voor eiseres dat zij geen voorschot krijgt, is er naar haar oordeel in deze zaak geen aanleiding om anders te oordelen. De beroepsgrond slaagt niet.

[ECLI:NL:RBMNE:2021:358](#)

JnB 2021, 133

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Nederland, 10-02-2021 (publ. 16-02-2021), LEE 21/180 en LEE 21/181

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Tegemoetkoming tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW 3) 1, 16

NOW 3. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft eiseres onvoldoende aangetoond dat zij [rechtsvoorganger bedrijf] voor 100% heeft overgenomen. Er bestaan ten aanzien van de overname teveel onduidelijkheden. De voorzieningenrechter is dan ook van oordeel dat verweerder in redelijkheid heeft kunnen besluiten dat er geen sprake is van een doorstart van [rechtsvoorganger bedrijf] en dat het bedrijf van eiseres als startende onderneming moet worden aangemerkt. Omdat eiseres geen loonsom heeft betaald in juni 2020 dan wel april 2020, voldoet zij niet aan de voorwaarde vermeld in artikel 16 van de NOW, zodat zij geen recht heeft op een subsidie op basis van de NOW. Daarbij zal voor eiseres ook in het geval wordt aangenomen dat wel sprake is van een doorstart geen recht bestaan op subsidie. Eiseres heeft namelijk geen gedingstukken overgelegd waaruit blijkt dat [rechtsvoorganger bedrijf] in de maand juni 2020 dan wel april 2020 een loonsom heeft betaald. Daarom is ook in dat geval niet voldaan aan de voorwaarde vermeld in artikel 16 van de NOW 3 voor het recht op een subsidie. Het beroep van eiseres faalt daarom.

[ECLI:NL:RBNNE:2021:484](#)

JnB 2021, 134

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 11-02-2021 (publ. 18-02-2021), BRE 21/420 VV

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, namens deze de Raad van bestuur van het Uvv. Derde tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW-3)

NOW 3. I.c. is de voorzieningenrechter van oordeel dat de minister twijfels kon hebben of de medewerkster wel als werknemer in de zin van de NOW aangemerkt kon worden. De minister was dan ook bevoegd om aan verzoekster nadere vragen hierover te stellen.

De voorzieningenrechter stelt vast dat verzoekster in haar reactie op de gestelde vragen niet op alle vragen is ingegaan en ook niet de gevraagde bewijsstukken heeft overgelegd.

Omdat verzoekster onvoldoende heeft aangetoond dat zij voldoet aan de voorwaarden van NOW 3 zal het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening inzake de NOW 3 worden afgewezen.

[ECLI:NL:RBZWB:2021:552](#)

JnB 2021, 135

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 11-01-2021 (publ. 18-02-2021), BRE 20/10184 TOZO VV

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sluis, verweerder.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo 3) 2, 5

TOZO 3. Met verweerder is de voorzieningenrechter van oordeel dat voor gevallen als dat van verzoeker, waarbij het inkomen uit onderneming structureel (ruim) onder het sociaal minimum ligt, het aanvragen van reguliere bijstand de geëigende weg is. De verwachting van de voorzieningenrechter is dan ook dat het besluit tot afwijzing van de Tozo 3 aanvraag in bezwaar standhoudt. Verzoek voorlopige voorziening afgewezen.

5. Wat vindt de voorzieningenrechter?

De voorzieningenrechter overweegt als volgt. Verweerder heeft de Tozo 3 aanvraag van verzoeker afgewezen op de grond dat verzoekers inkomen niet *als gevolg van* de corona crisis onder het sociaal minimum is komen te liggen. Het causaal verband ontbreekt. Uit de aangifte inkomstenbelasting – die nog niet voorhanden was bij de Tozo 1 aanvraag – blijkt dat verzoekers

inkomen uit het bedrijf ook in 2019 al ruim onder het sociaal minimum lag (namelijk € 187,99 netto per maand). Volgens verweerder is de Tozo 3 regeling niet voor gevallen als dat van verzoeker bedoeld. De strekking van de Tozo is niet het aanvullen tot bijstandsniveau van een inkomenssituatie die structureel al beneden het sociaal minimum lag. Verzoeker is in de gelegenheid gesteld reguliere bijstand aan te vragen, maar daarvan wenste hij geen gebruik te maken.

De voorzieningenrechter is het met verweerder eens. Uit de Nota van Toelichting bij de Tozo (staatsblad 2020, 118) blijkt dat deze regeling in het leven is geroepen voor zelfstandigen die *als gevolg van de corona crisis*, buiten hun invloedssfeer, met acute financiële problemen zijn geraakt. Zo staat er bijvoorbeeld:

“De regering is van mening dat deze coronacrisis niet als normaal ondernemersrisico kan worden aangemerkt. De regering acht het daarom gerechtvaardigd en noodzakelijk om zelfstandigen die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, tijdelijk te ondersteunen” en “De regering komt daarom met de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). [...] Zelfstandig ondernemers met financiële problemen als gevolg van de coronacrisis kunnen een beroep doen op deze voorziening.”

Verzoeker bestrijdt niet dat hij ook vóór de coronacrisis met zijn bedrijf een inkomen had dat ruim onder het sociaal minimum lag. Hij stelt in bezwaar dat hij altijd in staat is geweest met een bescheiden inkomen rond te komen.

Met verweerder is de voorzieningenrechter van oordeel dat voor gevallen als dat van verzoeker, waarbij het inkomen uit onderneming structureel (ruim) onder het sociaal minimum ligt, het aanvragen van reguliere bijstand de geëigende weg is. De verwachting van de voorzieningenrechter is dan ook dat het besluit tot afwijzing van de Tozo 3 aanvraag in bezwaar standhoudt. Zij ziet daarom geen aanleiding voor het treffen van een voorlopige voorziening en wijst het verzoek daartoe af.

[ECLI:NL:RBZWB:2021:155](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Arbeidstijdenwet

JnB 2021, 136

MK ABRS, 17-02-2021, 202000723/1/A3

minister van Infrastructuur en Waterstaat, appellant.

Arbeidstijdenwet 1:1, 2:7, 4:3, 10:1

Beleidsregel boeteoplegging Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit vervoer 2016

ARBEIDSTIJDENWET. BOETE. WERKGEVER. GEZAGSVERHOUDING. Uit de uitspraak van 27 augustus 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:3208](#), volgt niet dat indien een vennoot als bestuurder werkzaamheden heeft verricht op de vennootschap onder firma zonder meer de plicht van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw rust. De minister had in dit geval moeten onderzoeken en onderbouwen dat een gezagsrelatie als bedoeld aanwezig was om te kunnen concluderen dat op [wederpartij] als werkgever de plicht van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw rustte om een deugdelijke registratie te voeren van de rij- en rusttijden van [vennoot A] en [vennoot B].

[...] Bij besluit van [...] heeft de minister aan [wederpartij] een bestuurlijke boete van € 20.500,- opgelegd wegens overtredingen van de Arbeidstijdenwet (Atw).

[...] 3. De minister betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat [wederpartij] als werkgever van [vennoot A] en [vennoot B] moet worden aangemerkt en dus als overtreder van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw. Zoals uit de uitspraak van de Afdeling van 27 augustus 2014 [red:

[ECLI:NL:RVS:2014:3208](#)] volgt, rust de verantwoordelijkheid voor het voeren van een deugdelijke registratie op de vennootschap onder firma en niet op de vennoten. Uit die uitspraak volgt niet dat een vennootschap onder firma niet verantwoordelijk kan worden gehouden als alleen een vennoot heeft gereden. In het geval van [wederpartij] staat vast dat de ritten zijn gereden door [vennoot A] en [vennoot B] ten behoeve van [wederpartij]. De voertuigen met de kentekens zijn geëxploiteerd door [wederpartij]. Verder volgt uit de bedrijfsadministratie dat de ritten zijn gereden voor rekening en risico van [wederpartij], aldus de minister.

[...] 3.1. [...] De Afdeling overweegt dat bij de beoordeling of sprake is van een gezagsverhouding acht dient te worden geslagen op alle relevante feiten en omstandigheden (vergelijk de uitspraak van 9 september 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BJ7201](#)).

De minister heeft [wederpartij] beboet als werkgever van [vennoot A] en [vennoot B]. Ter zitting heeft de minister gesteld dat geen onderzoek is gedaan naar het bestaan van een gezagsverhouding tussen [wederpartij] en [vennoot A] en [vennoot B]. De Afdeling stelt vast dat het dossier ook geen aanwijzingen bevat op grond waarvan een gezagsverhouding kan worden aangenomen. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat [wederpartij] niet kan worden aangemerkt als werkgever, als bedoeld in artikel 1:1, tweede lid, van de Atw, van [vennoot A] en [vennoot B]. Voor zover de minister zich op het standpunt stelt dat uit de uitspraak van 27 augustus 2014 volgt dat bij overtredingen van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw, geen onderzoek naar het bestaan van een gezagsverhouding nodig is om een vennootschap onder firma aan te merken als werkgever, als bedoeld in artikel 1:1, tweede lid, van de Atw, van vennoten die ten behoeve van die vennootschap als bestuurder werkzaamheden hebben verricht, is dat standpunt niet juist. Uit die uitspraak volgt slechts dat, indien niet bekend is welke personen ten behoeve van de vennootschap hebben gereden en het dus op de weg van de vennootschap had gelegen om te verantwoorden waarom deze gegevens ontbreken, een redelijke uitleg van artikel 2:7, eerste lid, van de Atw met zich brengt dat een persoon die is gelieerd aan degene door wie hij wordt ingeschakeld niet als een externe zelfstandige is aan te merken en niet op één lijn is te stellen met de in die bepaling bedoelde zelfstandige. Uit de uitspraak volgt niet dat indien een vennoot als bestuurder werkzaamheden heeft verricht op de vennootschap onder firma zonder meer de plicht van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw rust. Omdat, gelet op het vorenstaande, de minister had moeten onderzoeken en onderbouwen dat een gezagsrelatie als bedoeld aanwezig was om te kunnen concluderen dat op [wederpartij] als werkgever de plicht van artikel 4:3, eerste lid, van de Atw rustte om een deugdelijke registratie te voeren van de rij- en rusttijden van [vennoot A] en [vennoot B], faalt het betoog. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:318](#)

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2021:319](#) en [ECLI:NL:RVS:2021:321](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Subsidie

JnB 2021, 137

MK ABRs, 27-01-2021, 20200600/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Eindhoven, verweerder.

Awb 4:23 lid 1, 4:25 lid 2, 4:35

Grondwet 124, 125, 128

Gemeentewet (hierna: Gemw) 156, 165, 178

Subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024 (hierna: de Verordening)

SUBSIDIE. Dat i.c. het gesloten stelsel van bevoegdheidstoedeling van de Gemw zich verzet tegen delegatie van de bevoegdheid tot subsidieverlening aan Stichting Cultuur Eindhoven door het college, betekent evenwel niet dat de uitvoering van de Verordening niet in praktische zin op afstand zou kunnen worden geplaatst, indien de raad dat wenst.

Bij besluit van 18 december 2019 heeft het college, gevolg gevend aan deze uitspraak [Red.:

uitspraak van de ABRs van 13 februari 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:413](#)], het door de bibliotheek tegen het besluit van 30 september 2016 gemaakte bezwaar gegrond verklaard en, onder aanvulling van de motivering, de aan de bibliotheek voor de periode 2017-2020 verleende subsidie van maximaal € 12.788.468,00 gehandhaafd. [...]

Kan het college de bevoegdheid tot subsidieverlening delegeren aan SCE [Red.: Stichting Cultuur Eindhoven]?

4. Hoewel het, gezien haar hiervoor onder 3.1 gegeven oordeel, in de rede ligt om (direct) over te gaan tot het beoordelen van de rechtmatigheid van het nieuwe besluit op bezwaar, ziet de Afdeling aanleiding eerst nader in te gaan op de vraag of het college de bevoegdheid tot subsidieverlening aan SCE kan delegeren. Naar de Afdeling is gebleken, heeft de gemeenteraad van Eindhoven (hierna: de raad) namelijk voor de (subsidie)periode 2021-2024 de Subsidieverordening Cultuur Eindhoven 2021-2024 (hierna: de Verordening) vastgesteld. Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Verordening is het college bevoegd te besluiten over het verstrekken van subsidies op grond van deze verordening. Die bevoegdheid kan, ingevolge het zesde lid van dat artikel, evenwel aan SCE worden gedelegeerd. Ter zitting is gebleken dat van die mogelijkheid tot delegatie reeds gebruik wordt gemaakt. Gelet hierop, en ter voorkoming van verdere (juridische) procedures en misverstanden, mogelijk mede ingegeven door (het dictum in) de eerste uitspraak, en gelet op de omstandigheid dat in de praktijk uitdrukkelijk behoefte bestaat aan (meer) duidelijkheid over de mogelijkheid van gemeentelijke bestuursorganen om bevoegdheden aan privaatrechtelijke rechtspersonen te delegeren, acht de Afdeling het wenselijk, alvorens de rechtmatigheid van het nieuwe besluit op bezwaar te beoordelen, de vraag die hiervoor werd gesteld te beantwoorden.

5. Voorop moet worden gesteld dat de Grondwet (hierna: de GW) zich niet verzet tegen delegatie van de bevoegdheid tot subsidieverlening door het college aan SCE. Artikel 124, eerste lid, van de GW bepaalt dat voor gemeenten de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake hun huishouding aan hun bestuur wordt overgelaten. Dat bestuur bestaat, zo blijkt uit artikel 125 van de GW, uit de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester. Ingevolge artikel 128 van de GW kan toekenning van autonome bevoegdheden aan andere organen dan de organen die in artikel 125 worden genoemd, alleen door de gemeenteraad geschieden. Nu de gemeenteraad het college in artikel 4, zesde lid, van de Verordening uitdrukkelijk toestaat de bevoegdheid tot het verlenen van subsidie(s) op grond van deze verordening te delegeren aan SCE, is deze bevoegdheidsoverdracht niet in strijd met artikel 128 van de GW.

De GW staat dus niet in de weg aan delegatie door het college van de bevoegdheid tot subsidieverlening aan SCE, maar de Gemeentewet (hierna: de Gemw) doet dat wel. Zo blijkt uit de wetsgeschiedenis (bij de herziening) van de Gemw (in 1992) dat de regering afwijzend stond tegenover de mogelijkheid van delegatie van de aan het bestuur van de gemeente toekomende bevoegdheden aan ambtenaren en individuele wethouders. Volgens de regering zou dit niet stroken met het collegiale bestuur en de politieke verantwoordelijkheid (Kamerstukken II, 1988/89, 19403, nr. 10, p. 106 en 108 en Kamerstukken II, 1985/86, 19403, nr. 3, p. 57). Hoewel de GW niet aan de (door een aantal grote gemeenten) gewenste uitbreiding van de mogelijkheden van delegatie aan ambtenaren en individuele wethouders in de weg stond, stelde de regering dat het tot de taak van de wetgever behoorde om te beoordelen hoe hij de gemeentelijke bevoegdheden van de tot het gemeentebestuur behorende organen zou willen spreiden, en in welke mate hij het mogelijk wilde maken dat door de gemeenteraad bevoegdheden aan andere (gemeente)organen zouden worden toegekend. Om de praktijk toch enigszins ter wille te zijn, werd alleen delegatie van de technische uitvoering van besluiten van de tot het gemeentebestuur behorende organen aan ambtenaren mogelijk gemaakt. In dit kader heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken (desgevraagd) nog toegelicht dat bij de inschakeling van ambtenaren bij de uitoefening van bevoegdheden van de organen van het gemeentebestuur de verhouding van mandaat de meest aangewezen is, omdat de politieke verantwoordelijkheid dan niet alleen beperkt maar ook het duidelijkst is (Handelingen I, 11 februari 1992, nr. 17, p. 585). Omdat dezelfde redenen die ten grondslag lagen aan de afwijzende houding van de regering tegenover het delegeren van de tot het gemeentebestuur behorende bevoegdheden aan ambtenaren, eveneens gelden voor het delegeren van deze bevoegdheden aan privaatrechtelijke rechtspersonen, ligt het in de rede dat de regering reeds daarom delegatie aan privaatrechtelijke rechtspersonen niet mogelijk acht(te).

Dat de in de artikelen 156, 165 en 178 van de Gemw neergelegde delegatiemogelijkheden limitatief zijn, waar de regering gelet op het voorgaande vanuit gaat, vindt ook steun in het feit dat dit gesloten stelsel van bevoegdheidstoedeling uitdrukkelijk is genoemd bij de totstandkoming van de derde tranche van de Awb en bij de behandeling van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kamerstukken II, 1994/95, 23700, nr. 5, p. 118 en 121; Kamerstukken II 2000/01, 27426, nr. 5, p. 47). Dit gesloten stelsel wordt niet doorbroken door artikel 10:15 van de Awb en is evenmin met de inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur in 2002 verlaten (Kamerstukken II 1994/95, 23700, nr. 5, p. 121; Kamerstukken 2000/01, 27751, nr. 3, p. 72 en 102). Gezien dit gesloten stelsel van bevoegdheidstoedeling, is delegatie van de bevoegdheid tot subsidieverlening van het college aan SCE niet toegestaan.

6. Dat, zoals hierboven onder 5 is geoordeeld, het gesloten stelsel van bevoegdheidstoedeling van de Gemw zich verzet tegen delegatie van de bevoegdheid tot subsidieverlening aan SCE door het college, betekent evenwel niet dat de uitvoering van de Verordening niet in praktische zin op afstand zou kunnen worden geplaatst, indien de raad dat wenst. Zo kan de raad (of het college) aan SCE mandaat verlenen om, namens de raad (of het college), op grond van de Verordening, besluiten te nemen. Ook kan SCE als een bestuurscommissie, als bedoeld in artikel 83 van de Gemw, worden ingericht, waarna de raad (of het college) daaraan de bevoegdheid om, op grond van de Verordening, besluiten te nemen, kan delegeren. Voor een delegatiebepaling zoals opgenomen in artikel 4, zesde lid, van de Verordening is evenwel een grondslag in een formele wet vereist en die is er niet. Indien de wetgever het wenselijk acht dat subsidieverstrekking ook op gemeentelijk niveau op afstand kan worden geplaatst door subsidiebevoegdheden aan privaatrechtelijke rechtspersonen te delegeren dan kan de wetgever dat regelen, bijvoorbeeld in titel 4.2 Awb. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:176](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet Bibob

JnB 2021, 138

MK Rechtbank Oost-Brabant, 11-02-2021, (publ. 18-02-2021), 20/1603

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Laarbeek, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3:10, 3:11, 3:13, 3:15, 3:16

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.20, 3.10, 3.15, 5.19, 6.1, 6.2

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) 3, 4, 30 (oud)

WABO. WET BIBOB. Intrekking milieuvergunningen met onmiddellijke ingang.

Niet (volledig) invullen van het Bibob-formulier. Ernstig gevaar.

[...] Bij besluit van 9 juni 2020 (het bestreden besluit) heeft verweerder op grond van artikel 5.19, lid 4, aanhef en onder b, van de [...] (Wabo) juncto de artikelen 3 en 4 van de [...] (Wet Bibob) de milieuvergunningen voor [...] met onmiddellijke ingang ingetrokken.

[...] 5.2.1 Verweerder heeft zich op het standpunt gesteld dat, omdat op het bestreden besluit de uitgebreide voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is, er geen sprake is van een bestuurlijke heroverweging in bezwaar als bedoeld in artikel 7:11 van de Awb.

Voor zover eiser heeft bedoeld aan te geven dat verweerder met toepassing van artikel 6:19 van de Awb een nieuw besluit zou kunnen nemen, stelt verweerder dat de te laat ingevulde Bibob-vragenformulieren niet meer kunnen worden meegenomen. Los van het feit dat deze onvolledig zijn ingevuld, is verweerder van mening dat daartoe ook geen verplichting bestaat, nu het niet invullen van het formulier in artikel 4, lid 1, van de Wet Bibob op zichzelf reeds als een "ernstig gevaar" wordt gekwalificeerd. Nu eiser geen enkele reactie heeft gegeven op verweerdere voorafgaande herhaaldelijke verzoeken om het Bibob-formulier met daarbij behorende bescheiden te verstrekken, merkt verweerder dat aan als een weigering het formulier in te vullen en rest verweerder niets anders dan overeenkomstig artikel 4, lid 1 en artikel 3, lid 1 van de Wet Bibob te concluderen dat er sprake is van een ernstig gevaar dat de genoemde vergunningen mede zullen worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten of om strafbare feiten te plegen. Om die reden heeft verweerder besloten om de vergunningen met onmiddellijke ingang in te trekken. Verwezen wordt naar Kamerstukken II, 1999/2000, 26 883, nr. 3, pag. 64. Het alsnog betrekken van een ná het intrekkingbesluit ingevuld Bibob-vragenformulier verdraagt zich volgens verweerder niet met de bedoeling van de wetgever. Dit zou er immers op neerkomen dat eiser dit uitdrukkelijk als zodanig aangemerkte sanctiedocument in de Wet Bibob succesvol zou kunnen omzeilen.

5.2.2 In aanvulling op het verweerschrift heeft verweerder aangegeven dat hij eiser na de uitspraak van de voorzieningenrechter van 21 augustus 2020, geheel onverplicht, alsnog de gelegenheid heeft geboden om de ontbrekende gegevens in en bij het Bibob-vragenformulier van 23 juni 2020 binnen twee weken te completeren. Het doel hiervan was om alsnog een Bibob-onderzoek te kunnen doen en de uitkomst hiervan te kunnen betrekken bij een eventueel gewijzigd besluit. Eiser heeft hierop echter uiterst laconiek gereageerd. Op 21 september 2020 heeft eiser opnieuw een nagenoeg niet ingevuld Bibob-vragenformulier en enkele bescheiden toegezonden aan verweerder. Ook na verleend uitstel ontbreken nog steeds de gevraagde jaarrekeningen, balansen en winst- en verliesrekeningen met toelichting over de afgelopen drie boekjaren (2017, 2018 en 2019). Deze

gegevens zijn volgens eiser pas halverwege oktober respectievelijk november 2020 beschikbaar. Verweerder stelt dat eiser hiermee opnieuw heeft geweigerd het Bibob-vragenformulier volledig in te vullen, zodat verweerder terecht en op goede gronden de milieuvergunningen op grond van artikel 5.19, lid 4, aanhef en onder b van de Wabo, gelezen in samenhang met artikel 4 van de Wet Bibob heeft kunnen intrekken.

5.3 De rechtbank is van oordeel dat verweerder, in het licht van de hiervoor geschetste gang van zaken, op goede gronden tot zijn besluit heeft kunnen komen. Bij gebreke van een bezwaarfase in de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, is een heroverweging in bezwaar niet aan de orde. Hoewel hij daartoe niet verplicht was, heeft verweerder eiser alle gelegenheid gegeven om de hem gevraagde informatie alsnog te verstrekken, hetgeen eiser heeft nagelaten. De rechtbank kan de houding van eiser niet anders duiden dan als een herhaalde weigering om medewerking te verlenen. Zo de eerste weigering niet al als openbaring van het in artikel 4 van de wet Bibob genoemde ernstige gevaar zou kunnen worden gekwalificeerd, dan levert de voortdurende weigerachtige houding van eiser dat gevaar wel op. Gelet op het late moment waarop eiser actie heeft ondernomen maakt de, pas na herhaaldelijk gevraagd en verkregen uitstel, door eiser gestelde onmogelijkheid om de gevraagde gegevens aan te leveren dat niet anders.

De beroepsgrond faalt. [...]

[ECLI:NL:RBOBR:2021:517](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de kansspelen

JnB 2021, 139

MK ABRS, 17-02-2021, 202001871/1/A3

raad van bestuur van de Kansspelautoriteit (de Ksa).

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) 56

Wet op de kansspelen (Wok) 1 lid 1 aanhef en onder a, 35a

WET OP DE KANSSPELEN. BOETE. In dit geval is niet deugdelijk gemotiveerd op welke wijze het bedrag van de verhogingen van de boete is vastgesteld. De enkele verwijzing naar de hoogte van boetes in vergelijkbare zaken is daartoe onvoldoende. De Ksa heeft nagelaten te motiveren welke concrete omstandigheden, in welke mate, en in relatie tot welk onderdeel van de boetebeleidsregels voor de verhogingen van belang zijn geacht.

[...] Bij besluit van [...] heeft de Ksa aan [appellante A] en [appellante B] een bestuurlijke boete van onderscheidenlijk € 210.000,- en € 200.000,- opgelegd wegens overtreding van de Wet op de kansspelen (hierna: Wok).

[...] Hoogte van de boetes

[...] 2.15. De Ksa heeft aan de hand van de boetebeleidsregels voor zowel [appellante A] als [appellante B] een basisboete vastgesteld van € 150.000,-, hetgeen de Afdeling gelet op de ernst van de vastgestelde overtredingen en de mate van verwijtbaarheid passend acht. De Ksa heeft de vastgestelde basisboete verhoogd met onderscheidenlijk € 60.000,- en € 50.000,-. Volgens de Ksa zijn er voor de verhogingen geen boeteverhogende omstandigheden in aanmerking genomen als bedoeld in paragraaf 6 van de boetebeleidsregels. Voor die verhogingen zijn omstandigheden in aanmerking genomen als bedoeld in paragraaf 5. Voor het bedrag van die verhogingen is gekeken naar boetes die in vergelijkbare zaken zijn opgelegd, aldus de Ksa, maar die stellingen zijn niet

onderbouwd. Naar het oordeel van de Afdeling is niet deugdelijk gemotiveerd op welke wijze het bedrag van de verhogingen is vastgesteld. De enkele verwijzing door de Ksa naar de hoogte van boetes in vergelijkbare zaken is daartoe onvoldoende. De Ksa heeft nagelaten te motiveren welke concrete omstandigheden, in welke mate, en in relatie tot welk onderdeel van de boetebeleidsregels voor de verhogingen van belang zijn geacht.

[...] 3. Het hoger beroep is gegrond. [...]

[ECLI:NL:RVS:2021:315](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Medisch advies

JnB2021, 140

MK ABRS, 12-02-2021, 202004595/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 64

MEDISCH ADVIES. De vreemdeling klaagt terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het BMA-advies begrijpelijk is en de conclusies daarop aansluiten.

3. [...] De vreemdeling klaagt terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris zich terecht heeft gebaseerd op het BMA-advies van 16 september 2019. De toelichting bij het antwoord over het ontstaan van een medische noodsituatie sluit niet aan bij de conclusie van het BMA. Bij het antwoord op de vraag of een medische noodsituatie verwacht wordt, merkt de BMA-arts op dat een medische noodsituatie niet geheel valt uit te sluiten, want "onder de gekenschetste ontwikkelingen is concreet suïcidaal handelen een uiterste, maar niet uit te sluiten mogelijkheid". Daarnaast is van belang dat uit het antwoord op de vraag over de te verwachten medische gevolgen bij het uitblijven van behandeling volgt dat gericht suïcidaal handelen verwacht kan worden. Het BMA heeft gelet hierop niet inzichtelijk gemaakt op grond waarvan het heeft vastgesteld dat zich geen medische noodsituatie zal voordoen.

3.1. Verder klaagt de vreemdeling terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat geen reisvereisten noodzakelijk zijn. Deze conclusie volgt namelijk niet logischerwijs uit de bijbehorende argumentatie van het BMA. In het advies staat: "Betrokkene kan op zich wel reizen, maar gelet op mijn antwoord op vraag 4 en het ongewis zijn van de behandelmogelijkheden in Sierra Leone raad ik een reis naar dat land af." De conclusie dat geen reisvereisten noodzakelijk zijn en de conclusie dat het BMA reizen naar Sierra Leone gelet op de gezondheidssituatie van de vreemdeling ontraadt, vallen niet met elkaar te rijmen. De rechtbank heeft dit niet onderkend.

3.2. Gelet op het voorgaande klaagt de vreemdeling terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het BMA-advies van 16 september 2019 begrijpelijk is en de conclusies daarop aansluiten. De staatssecretaris is dan ook ten onrechte uitgegaan van dat advies.

[ECLI:NL:RVS:2021:292](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2021, 141

MK ABRs, 12-02-2021, 202005733/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. Overdrachtsbesluit. Aanhouding voor diefstal. Instemming van het OM is op zichzelf geen voorwaarde voor het nemen van een overdrachtsbesluit. Voor de feitelijke overdracht is vereist dat het OM akkoord gaat.

1. De staatssecretaris heeft de autoriteiten van Oostenrijk gevraagd om de vreemdeling terug te nemen. Zij hebben hiermee ingestemd. De staatssecretaris heeft de vreemdeling vervolgens met het overdrachtsbesluit in kennis gesteld van het besluit om hem over te dragen aan Oostenrijk. Deze uitspraak gaat over de vraag of de staatssecretaris dit besluit kon nemen, hoewel niet bekend is of het Openbaar Ministerie (hierna: het OM) akkoord gaat met de overdracht. De vreemdeling is eerder in Nederland aangehouden voor diefstal.

3.2. De staatssecretaris betoogt terecht dat de rechtbank er ten onrechte vanuit gaat dat al bij het nemen van het overdrachtsbesluit moet blijken dat het OM akkoord gaat met de overdracht van de vreemdeling. Instemming van het OM is op zichzelf geen voorwaarde voor het nemen van een overdrachtsbesluit. Het OM kan in de situaties zoals genoemd in paragraaf A3/6.3 van de Vc 2000 bezwaar hebben tegen de feitelijke overdracht van de vreemdeling, die op grond van de Dublinverordening kan worden overgedragen. Het overdrachtsbesluit moet worden onderscheiden van de feitelijke overdracht. Voor de feitelijke overdracht is vereist dat het OM akkoord gaat. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is het besluit dus niet onzorgvuldig voorbereid.

3.3. Hoe en wanneer de staatssecretaris de vreemdeling aan Oostenrijk over zal dragen, blijkt in dit geval niet uit het dossier. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 8 oktober 2003 [ECLI:NL:RVS:2003:AN8419] mag de staatssecretaris, indien het OM niet uitdrukkelijk - schriftelijk of anderszins - heeft aangegeven bezwaar te hebben tegen de overdracht en uit het dossier blijkt dat het OM van de voorgenomen overdracht op de hoogte is, aannemen dat van een dergelijk bezwaar geen sprake is. Nu uit het dossier niet blijkt of strafvervolgning is ingesteld tegen de vreemdeling en of het OM bezwaar heeft tegen de feitelijke overdracht zal de staatssecretaris hierover voorafgaand aan de feitelijke overdracht navraag dienen te doen bij het OM.

[ECLI:NL:RVS:2021:293](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB2021, 142

MK ABRs, 17-02-2021, 202004036/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Schengengrenscore (Verordening 2016/399) 4, 6, 14

Vw 2000 6

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. In gevallen waarin het inreisverbod vanwege het coronavirus de enige reden is waarom de toegang geweigerd is, is het voortduren van een vrijheidsontnemende maatregel na veertien dagen niet langer evenredig. Hiervan kan slechts

worden afgeweken onder bijzondere omstandigheden of in gevallen waarin het aan de vreemdeling te wijten is dat die niet kan terugkeren.

Inleiding

1. Om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, gelden sinds 19 maart 2020 tijdelijke reisrestricties voor personen die uit derde landen naar Nederland willen reizen. [...] Op 30 juni 2020 heeft de Raad van de Europese Unie aan de lidstaten een Aanbeveling gedaan om per 1 juli 2020 de tijdelijke beperking op gecoördineerde wijze geleidelijk op te heffen voor een aantal veilige landen (20200134 NLE). In Nederland zijn de inreisbeperkingen dan ook per 1 juli 2020 geleidelijk opgeheven. Conform de Aanbeveling gelden er uitzonderingen op de beperkingen voor specifieke categorieën van reizigers (zie bijlagen I en II bij de Aanbeveling). Personen die niet onder de uitzonderingen vallen wordt de toegang geweigerd op grond van artikel 6, eerste lid, onder d, van de Schengengrenscore (PB 2016 L 77). Hierna worden de in Europees verband gecoördineerde tijdelijke reisrestricties "inreisverbod" genoemd, hoewel het dus geen inreisverbod als bedoeld in de Vw 2000 en de Terugkeerrichtlijn betreft.

1.1. De vreemdeling komt uit Barbados. Zij valt niet onder een van de uitzonderingscategorieën en Barbados staat niet op de lijst met derde landen waarvoor het inreisverbod geleidelijk wordt opgeheven. De vreemdeling wordt gelet hierop als een gevaar voor de volksgezondheid beschouwd. Daarom is haar de toegang tot Nederland geweigerd. Omdat er op korte termijn geen terugvlucht naar Barbados beschikbaar was, is aan haar ook een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd. Na de geldende quarantaineperiode is gebleken dat de vreemdeling gezond is en dat zij geen klachten heeft die wijzen op corona.

1.2. Deze zaak gaat over de vraag of de vrijheidsontnemende maatregel die is gebaseerd op de toegangswegering, nog langer gerechtvaardigd is te achten als de vreemdeling na de geldende quarantaineperiode geen klachten heeft die wijzen op corona. Deze uitspraak heeft ook betekenis voor andere vreemdelingen die op basis van het inreisverbod de toegang is geweigerd en aan wie een vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd.

De toegangswegering na de geldende quarantaineperiode

[...] 8.1. De Afdeling is, anders dan de rechtbank, van oordeel dat de omstandigheid dat de vreemdeling geen klachten heeft die wijzen op corona, op zichzelf niet maakt dat de grondslag van de toegangswegering is vervallen. Het inreisverbod gaat immers niet om het gevaar dat de individuele reiziger oplevert. Bij dit oordeel betreft de Afdeling dat uit de mededeling van de Europese Commissie van 16 maart 2020 over de tijdelijke beperkingen van niet-essentiële reizen naar de Europese Unie, volgt dat het doel van de beperkingen is: het voorkomen van grote reizigersstromen om zo de volksgezondheid te beschermen en verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Het inreisverbod is een generieke maatregel en gaat niet uit van een individuele gezondheidscheck van inkomende reizigers.

8.2. Het is aanvaardbaar dat de staatssecretaris in deze zeer uitzonderlijke situatie generieke maatregelen neemt om verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Nu het inreisverbod na de quarantaineperiode nog steeds gold voor personen uit Barbados, met uitzondering van bepaalde categorieën waaronder de vreemdeling niet viel, kon de vreemdeling, ook nadat bleek dat zij niet besmet was, de toegang nog steeds worden geweigerd.

De vrijheidsontnemende maatregel

[...] 9.1. Als de reiziger niet op korte termijn kan terugkeren en verblijf in de internationale lounge van Schiphol niet langer mogelijk is, is het opleggen van een vrijheidsontnemende maatregel in beginsel de enige manier om het grensbewakingsbelang veilig te stellen. Toch kunnen zich bijzondere, individuele omstandigheden voordoen op grond waarvan de staatssecretaris van vrijheidsontneming zou moeten afzien (uitspraak van de Afdeling van 20 november 2015,

[ECLI:NL:RVS:2015:3661](#)) of de vrijheidsontneming niet langer zou moeten laten voortduren. De staatssecretaris moet voortdurend nagaan of de maatregel nog voldoet aan de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Dat het inreisverbod geen mechanisme kent van een individuele gezondheidstoets maakt dus niet dat de staatssecretaris geen belangenafweging hoeft te maken bij de beoordeling of de vrijheidsontnemende maatregel nog langer gerechtvaardigd is. Daarbij moeten alle individuele omstandigheden betrokken worden.

Het voortduren van de vrijheidsontnemende maatregel

[...] 10.2. Wanneer er niet op korte termijn een terugvlucht beschikbaar is, is een vrijheidsontnemende maatregel gelet op de huidige zeer uitzonderlijke omstandigheden gerechtvaardigd. De staatssecretaris moet enige tijd worden gegund om de terugkeer van de betrokken vreemdeling te regelen. In het licht van de bijzondere, individuele omstandigheden van de specifieke groep vreemdelingen waar het in dit geval om gaat, namelijk reizigers die normaal gesproken visumvrij kunnen reizen en voor wie de inreis alleen onrechtmatig is door het inreisverbod, is slechts een maatregel van relatief korte duur gerechtvaardigd.

10.3. De staatssecretaris moet zich inspannen om zo snel mogelijk een terugvlucht te regelen voor de vreemdeling. Daarvoor acht de Afdeling een termijn van maximaal veertien dagen redelijk. In gevallen waarin het inreisverbod vanwege het coronavirus de enige reden is waarom de toegang geweigerd is, is het voortduren van een vrijheidsontnemende maatregel na die veertien dagen dus niet langer evenredig. Hiervan kan slechts worden afgeweken onder bijzondere omstandigheden of in gevallen waarin het aan de vreemdeling te wijten is dat die niet kan terugkeren.

Toepassing in deze zaak

11. Dat de vreemdeling gezond is en geen klachten heeft die wijzen op corona, is, anders dan de rechtbank heeft overwogen, op zichzelf niet voldoende voor het oordeel dat de toegangswegering is vervallen. De staatssecretaris klaagt dus terecht dat de rechtbank ten onrechte op grond daarvan heeft overwogen dat de vrijheidsontnemende maatregel na de geldende quarantaineperiode niet langer gerechtvaardigd was. Hoewel de klacht dus terecht is voorgedragen, kan de grief niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank leiden, gelet op het volgende.

11.1. Aan de vreemdeling is op 1 juli 2020 een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd. Nu de vreemdeling geen visum nodig had en haar inreis alleen onrechtmatig is door het inreisverbod en dus behoort tot de hierboven omschreven specifieke groep vreemdelingen, is de maatregel, gelet op wat is overwogen onder 10.2. en 10.3., na veertien dagen niet langer gerechtvaardigd. De rechtbank heeft dus terecht geoordeeld dat de vrijheidsontnemende maatregel vanaf dat moment onrechtmatig was. Gelet op de specifieke omstandigheden van de vreemdeling had de staatssecretaris de maatregel toen moeten opheffen. De rechtbank heeft het beroep dus terecht gegrond verklaard.

[ECLI:NL:RVS:2021:285](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB2021, 143

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 08-02-2021 (publ. 12-02-2021),

NL21.1323

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Ambtshalve beoordeling lichter middel. Verweerder heeft onvoldoende onderzocht en gemotiveerd waarom niet kon worden volstaan met het opleggen van een lichter middel. Dit betekent dat de maatregel van bewaring van aanvang af onrechtmatig is geweest en dus onmiddellijk moet worden beëindigd.

7. De rechtbank overweegt allereerst dat niet valt in te zien waarom eiser op 27 januari 2021 wordt aangehouden en in bewaring gesteld om te verzekeren dat een op 4 februari 2021 geplande overdracht kan doorgaan. Eiser verblijft immers vanaf zijn asielaanvraag op een opvanglocatie en heeft zich vanaf het moment van oplegging van een meldplicht steeds aan die meldplicht gehouden. Eiser was ten tijde van de aanhouding ook niet op de hoogte van een geplande vlucht. Het argument van verweerder ter zitting dat naarmate de vertrekdatum dichterbij komt, het onttrekkingsrisico groter wordt is gelet op deze omstandigheden onbegrijpelijk. Verweerder dient steeds de periode van vreemdelingendetentie zo kort mogelijk te houden, ook als in beginsel een maatregel van bewaring gerechtvaardigd is om de overdracht te bewerkstelligen.

8. Eiser heeft in de Dublinprocedure bezwaar gemaakt tegen overdracht aan Roemenië en ook in de bewaringsprocedure aangegeven niet te willen vertrekken naar Roemenië omdat hij door de Roemeense autoriteiten is mishandeld. Uit deze verklaringen op zichzelf kan echter niet worden afgeleid dat eiser de overdracht ook daadwerkelijk frustreert of zich aan de overdracht zal gaan onttrekken.

Uit de maatregel en het dossier blijkt niet van handelingen die eiser heeft verricht om de overdracht te frustreren. De op 4 februari 2021 geplande overdracht heeft niet plaatsgevonden omdat eiser niet heeft meegewerkt aan de door de Roemeense autoriteiten verplichte corona-test. Dit was ten tijde van de oplegging van de maatregel niet bekend en overigens heeft verweerder eiser niet bevrraagd over de redenen van weigeren van de test, zodat de rechtbank niet kan beoordelen of eiser medewerking heeft geweigerd met als oogmerk om de overdracht te frustreren.

9. Verweerder verwijt eiser dat hij geen inspanningen heeft geleverd om zelf naar Roemenië te gaan. Deze tegenwerping, die blijkens de maatregel de voornaamste onderbouwing vormt voor het aannemen van een onttrekkingsrisico en het niet kunnen volstaan met een lichter middel, is onbegrijpelijk. In het overdrachtsbesluit is vermeld dat eiser tot aan de feitelijke overdracht rechtmatig verblijf heeft en uitsluitend als hij op eigen gelegenheid naar Roemenië wil terugkeren hij dit moet laten weten aan DT&V. Hieruit volgt geen verplichting voor eiser om zelf te vertrekken. De overweging dat inbewaringstelling volgt omdat eiser niet zou hebben meegewerkt aan vrijwillige terugkeer en tevens de verwijderingsprocedure heeft gefrustreerd, kan dan ook niet dienen als onderbouwing voor het niet toepassen van een lichter middel. De rechtbank wijst hierbij bovendien op de passage in het gehoor waarbij eiser wordt voorgehouden dat hij “op geen enkele wijze heeft voldaan aan het overdrachtsbesluit” en meteen daarna aan eiser wordt tegengeworpen “dat u niet in het bezit bent van een geldig reisdocument en het daarom niet mogelijk is voor u om zelfstandig te reizen”. Het is volstrekt onduidelijk wat eiser nu wordt verweten, zodat de hiervoor genoemde motivering om niet te volstaan met continuering van de meldplicht niet draagkrachtig is.

10. In het gehoor is tevens benoemd dat een broer van eiser in Nederland verblijft met een verblijfsvergunning. De rechtbank stelt vast dat vervolgens alleen de vraag aan eiser is gesteld of sprake is van een afhankelijkheidsrelatie met deze broer, terwijl verweerder actief moet onderzoeken of kan worden volstaan met oplegging van een lichter middel. Aan eiser is niet gevraagd of hij kan verblijven bij zijn broer tot het moment van de feitelijke overdracht. In de maatregel is vervolgens gemotiveerd dat de broer van eiser sinds 31 december 2019 in Nederland verblijft maar dat niet met medische documenten is onderbouwd dat sprake is van een afhankelijkheidsrelatie. De rechtbank overweegt dat een nadere motivering waarom, ondanks dat geen sprake is van een afhankelijkheidsrelatie, niet kan worden volstaan met toepassing van een lichter middel ontbreekt.

Verweerder heeft ter zitting aangegeven dat het wel heel ver gaat om van verweerder te verwachten dat wordt gevraagd of eiser in het kader van een lichter middel bij zijn broer kan verblijven, mede omdat dan familieleden worden opgezadeld met een zorgplicht. De rechtbank volgt dit niet. Gelet op het ingrijpende karakter van vrijheidsontneming en het uitgangspunt dat detentie een ultimatum remedium is rust op verweerder een zware onderzoeks- en motiveringsplicht als hij een vreemdeling wil detineren op vreemdelingrechtelijke gronden. Verweerder is op de hoogte van de rechtmatige aanwezigheid van een broer van eiser in Nederland, heeft dit tijdens het gehoor en in de maatregel ook benoemd, maar overweegt enkel dat er geen sprake is van een afhankelijkheidsrelatie.

11. Gelet op deze omstandigheden heeft verweerder onvoldoende onderzocht en gemotiveerd waarom niet kon worden volstaan met het opleggen van een lichter middel. Dit betekent dat de maatregel van bewaring van aanvang af onrechtmatig is geweest en dus onmiddellijk moet worden beëindigd.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:1079](#)

JnB 2021, 144

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 08-02-2021 (publ. 16-02-2021),

NL21.1262

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59b lid 1 a b

VREEMDELINGENBEWARING. Ambtshalve beoordeling en vaststelling dat verweerder onvoldoende voortvarend handelt zodat maatregel wordt opgeheven en eiser onmiddellijk in vrijheid wordt gesteld.

5. De rechtbank stelt vast dat eiser ten tijde van het onderzoek ter zitting twintig dagen is gedetineerd en dat verweerder geen enkele handeling heeft verricht om de asielaanvraag van eiser, die de grondslag van de maatregel vormt, in behandeling te nemen. [...]

6. De rechtbank heeft ter zitting aangegeven bekend te zijn met de jurisprudentie van de Afdeling waaruit volgt dat als –kort gezegd- niet onaannemelijk is dat de beoordeling van de asielaanvraag nog kan plaatsvinden binnen de maximale termijn die de bewaring op deze grondslag mag voorduren het niet relevant is wanneer welke fases van de procedure plaatsvinden. De rechtbank volgt dit niet. Verweerder moet steeds en in elke fase van de detentie zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk is handelen. [...]

8. De wettelijke termijnen waarbinnen handelingen in ieder geval moeten plaatsvinden zijn geen blanco volmachten die, zolang ze niet zijn verstreken, altijd tot de conclusie leiden dat verweerder voortvarend (genoeg) heeft gehandeld. [...]

9. In dit geval betreft de rechtbank dat sprake is van een inkomende Dublin-overdracht waardoor verweerder enige tijd op de hoogte is van de komst van eiser voordat eiser wordt staandegehouden, opgehouden en in bewaring wordt gesteld. Eiser heeft bovendien eerder een asielprocedure in Nederland doorlopen[...] Verweerder moet zich dus voorbereiden op een op te leggen maatregel de dan te volgen voortvarende procedure. [...]

De rechtbank heeft ter zitting gewezen op de omstandigheid dat de eerdere asielprocedure die eiser in Nederland in vrijheid heeft doorlopen beduidend voortvarender heeft plaatsgevonden. Eiser heeft op 13 februari 2020 asiel aangevraagd, eiser is op die aanvraag gehoord op 21 februari 2020 en op 26 februari 2020 heeft verweerder een beslissing genomen op die aanvraag. De rechtbank vermag niet in te zien dat een asielprocedure die eiser kan doorlopen terwijl hij zich in vreemdelingenbewaring bevindt niet minstens zo voortvarend plaatsvindt als de asielprocedure die eiser in vrijheid heeft doorlopen en die heeft plaatsgevonden binnen de geldende termijnen voor een

asielprocedure. Bovendien is sprake van een herhaalde asielaanvraag, waarbij het tijdsverloop tussen de eerste procedure en de herhaalde aanvraag en de omstandigheid dat eiser het grondgebied van de lidstaten sindsdien niet heeft verlaten het niet waarschijnlijk maken dat een gehoor op die opvolgende aanvraag meerdere dagen beslag zal leggen op een hoornedewerker. Verweerder heeft geen concrete omstandigheden aangedragen die het tijdsverloop tussen de asielaanvraag van eiser op de dag van de inbewaringstelling en het onderzoek ter zitting en de vaststelling dat verweerder geen enkele handeling heeft verricht verklaren en rechtvaardigen. Gelet hierop concludeert de rechtbank dat verweerder onvoldoende voortvarend heeft gehandeld terwijl eiser is gedetineerd en verweerder gelet op het ingrijpende karakter van vrijheidsontneming zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk moet handelen om de duur van de detentie zo kort mogelijk te laten zijn. Het gebrek aan voortvarend handelen maakt de maatregel van aanvang af onrechtmatig zodat de rechtbank ambtshalve de onmiddellijke opheffing van de maatregel zal bevelen en eiser onmiddellijk in vrijheid wordt gesteld.

[ECLI:NL:RBDHA:2021:1131](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2021, 145

MK ABRS, 16-02-2021, 202004422/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 6:5, 6:6, 8:37

Procesreglement bestuursrecht rechtbanken (niet KEI-zaken) 2017

PROCESRECHT. Uit de bewoordingen van artikel 2.4, derde lid, aanhef en onder a, van het procesreglement 2017 volgt dat een beroep alleen niet-ontvankelijk kan worden verklaard als de brief met de uitnodiging tot het herstellen van een verzuim aangetekend is verzonden.

1. [...] Deze uitspraak gaat over de vraag of de rechtbank deze uitnodiging om een verzuim te herstellen per fax mocht verzenden, omdat uit het procesreglement bestuursrecht rechtbanken (niet KEI-zaken) 2017 (hierna: procesreglement 2017) volgt dat de rechtbanken als regel deze uitnodiging per aangetekende brief verzenden.

Beoordeling en beantwoording van de rechtsvraag

4.1. Deze zaak is een zaak waarin digitaal procederen (nog) niet verplicht is. Uit artikel 8:37 van de Awb volgt dat de rechtbanken in dit soort zaken een uitnodiging om een verzuim te herstellen - in dit geval het indienen van de gronden van het beroep - per gewone brief verzenden. Uit deze bepaling volgt ook dat de rechtbanken van deze regel kunnen afwijken. Dat hebben de rechtbanken gedaan door in artikel 2.4, derde lid, aanhef en onder a, van het procesreglement 2017 te bepalen dat een brief met een uitnodiging om een verzuim te herstellen aangetekend wordt verzonden.

4.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de bedoeling van het in het artikel 2.4, derde lid, aanhef en onder a, van het procesreglement 2017 gestelde vereiste van aangetekend verzenden is te verzekeren dat de betrokken partij de brief met de uitnodiging tot het herstellen van een verzuim daadwerkelijk ontvangt.

Zij heeft daaruit echter ten onrechte geconcludeerd dat als vaststaat dat de betrokken partij deze per fax verzonden brief heeft ontvangen, maar niet tijdig heeft gereageerd, het beroep ook niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

De vreemdeling betoogt namelijk terecht dat de bewoordingen van artikel 2.4, derde lid, aanhef en onder a, van het procesreglement 2017 helder zijn. Uit deze bewoordingen volgt dat een beroep alleen niet-ontvankelijk kan worden verklaard als de brief met de uitnodiging tot het herstellen van een verzuim aangetekend is verzonden.

Dat betekent dat de rechtbank een beroep niet niet-ontvankelijk kan verklaren als een betrokken partij niet of niet tijdig heeft gereageerd op de door haar per fax verzonden brief met de uitnodiging om de gronden van het beroep in te dienen. De rechtbank kan het beroep alleen niet-ontvankelijk verklaren als zij deze brief nogmaals en dan aangetekend heeft verzonden (met een nieuwe termijn) en de betrokken partij op deze brief ook dan niet of niet tijdig heeft gereageerd.

4.3. Omdat de vreemdeling niet tijdig heeft gereageerd op de per fax verzonden brief met de uitnodiging tot het herstellen van een verzuim, had de rechtbank deze brief nogmaals en dan aangetekend moeten verzenden voordat zij was overgegaan tot niet-ontvankelijkverklaring. Dat heeft zij ten onrechte niet gedaan. De rechtbank heeft daarom het door de vreemdeling ingestelde beroep ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard.

[ECLI:NL:RVS:2021:309](#)

[Naar inhoudsopgave](#)